

Uusi tutkimus virtsan N-asetyyli-beta-D-glukosaminidaasi munuaisvaurioiden diagnostiikkaan

Tutkimus 20022 U -NAG N-asetyyli-beta-D-glukosaminidaasi, virtsasta
 20394 dU-NAG N-asetyyli-beta-D-glukosaminidaasi, vrk-virtsasta

Asia Uusi tutkimus

Johdanto Uusi tutkimus virtsan N-asetyyli-beta-D-glukosaminidaasi (NAG) on käytettävissä munuaisten tubulaaristen vaurioiden diagnostiikkaan. NAG on eräs tubulaarisen proteinurian spesifisistä merkkiaineista. Kirjallisuuden mukaan virtsan NAG-määritys voi olla hyödyllinen mm. diabeettisen nefropatian varhaisdiagnostiikassa virtsan albumiinimäärityksen rinnalla.

Indikaatiot Munuaisten tubulaaristen vaurioiden diagnostiikka ja seuranta.

Näyte 10 ml virtsaa, lisäaineeton BD-virtsaputki. Lähetys huoneenlämpöisenä, jos perillä vuorokauden kuluessa. Näyte säilyy jääkaapissa viikon. Pitempiä aikoja varten näyte pakastetaan, jolloin säilyy useita kuukausia.

Menetelmä Fotometrinen

Tekstiheys Kerran viikossa

Viitearvot U -NAG 16 v täyttäneet ..... alle 5 U/l
 dU-NAG 16 v täyttäneet ..... alle 9 U

Tulkinta N-asetyyli-beta-D-glukosaminidaasi (NAG) on lysosomaalinen entsyymi, jota esiintyy runsaasti munuaisten proksimaalisissa tubulussoluissa. Virtsan NAG-aktiivisuus nousee herkästi munuaisten parenkymävaurioissa. Nousu on lähes aina munuaisperäistä, sillä korkean molekyylipainonsa (140 000) vuoksi plasma-peräinen entsyymi ei läpäise glomerulusten basaalimembraania ilman selvää glomerulusvauriota. Virtsan NAG:n nousua esiintyy mm. seuraavissa tautitiloissa: Diabeettinen nefropatia, munuaisperäinen hypertensio, lääkkeiden aiheuttamat munuaisvauriot (mm. sisplatiini, gentamysiini), siirretyn munuaisen hylkimisreaktio, SLE:hen, nivelreumaan tai psoriaasiin liittyvä nefropatia, vammoihin tai leikkauksiin liittyvä munuaistrauma ja pre-eklampsia. Kohonneita arvoja esiintyy sekä tyypin 1 että tyypin 2 diabetekseen liittyvässä nefropatiassa. Tämä voi edeltää virtsan albumiinin nousua, koska alkava diabeettinen munuaisvaurio voi olla pikemmin tubulaarista kuin glomerulaarista. Virtsan NAG-määritys sopii myös munuaistautien seurantaan, sillä aktiivisuus voi normalistua perustaudin hoidon myötä (mm. alkavassa diabeettisessa nefropatiassa).

Tiedustelut Meilahden sairaalan laboratorio, puh. kanslia (09) 471 72579, työpiste 72572

Allekirjoitukset

Lasse Uotila
osastonylilääkäri
Meilahden sairaalan laboratorio
puh. (09) 471 74306

Aija Helin
kemisti
Meilahden sairaalan laboratorio
puh. (09) 471 73846

Jakelu

Laboratoriojakelu
HUS-piirin sairaaloiden laboratoriot
Helsingin terveysasemien ylilääkärit
Helsingin ja Vantaan perusterveydenhuollon ylilääkärit
Peijaksen sairaalan lääkärit
Jorvin sairaalan ylilääkärit
Jorvin sairaalan osastot
Porvoon ylilääkärit
HUSLABin intranet-sivut
HUSLABin Internet-sivut
Ulkopuoliset asiakkaat
HUS:n kliiniset toimialat